

Vejen
KOMMUNE

KVALITETSSTANDARD DEMENSKONSULENTER

Aktivitets- og rehabiliteringsafdelingen 2021
Udarbejdet af Gitte Grøndal Fallentin og Marianne Kristensen

Kvalitetsstandard Demenskonsulenter

Tilbuddet retter sig mod hjemmeboende borgere med demensdiagnose eller borgere med længerevarende demenslignende symptomer og deres pårørende samt kommunale samarbejdspartnere.

Serviceovens §§ 1, 81, 82, 82A samt 84

§ 1 Formålet med denne lov er

1. **At tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,**
2. **At tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte, og**
3. **At tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.**

Stk. 2. Formålet med hjælpen efter denne lov er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

Stk. 3. Hjælpen efter denne lov bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte. Afgørelse efter loven træffes på baggrund af faglige og økonomiske hensyn.

§ 81 Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov. Støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Desuden er formålet at medvirke til at sikre, at den enkelte kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau, og at yde kompensation, omsorg og pleje.

§ 82 Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp efter denne lov i overensstemmelse med formålet jf. § 81, til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Hjælpen kan dog ikke ydes ved brug af fysisk tvang.

Stk. 2 Kommunalbestyrelsen skal påse, om der er pårørende eller andre, der kan inddrages i varetagelsen af interesserne for en person med betydelig nedsat psykisk funktionsevne.

§82 a Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelser eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer forværres.

§84 Kommunalbestyrelsen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk. 2 Kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold til personer, der i en periode har et særligt behov for omsorg og pleje

Formål

Formålet med **Demenskonsulenterne (§ 81 og § 82)** er;

- At yde **støtte, hjælp og vejledning** til de demensramte og deres pårørende gennem hele sygdomsforløbet. Der tilbydes hjemmebesøg, støtte til udredning samt hjælp til at iværksætte de aktiviteter eller aflastninger, der er brug for i forhold til at kunne have et godt og værdigt liv, både for den demensramte og de pårørende. Desuden er der mulighed for vejledning og støtte til de pårørende, således de har de bedste forudsætninger for at kunne rumme, håndtere og støtte den demensramte borger undervejs i sygdomsforløbet. Demenskonsulenterne benytter også en række velfærdsteknologiske hjælpemidler som støtte til den demensramte borger og deres pårørende, således de kan fastholde en tryk hverdag med selvbestemmelse og høj livskvalitet f.eks. GPS og kalenderure m.v. Demenskonsulenterne arbejder tæt sammen med plejepersonalet på plejecentrene, når borgeren ikke længere kan bo i egen bolig. Demenskonsulenterne har også en rolle i formidlingen omkring demens til eksterne samarbejdspartnere og lokalsamfund.

I Vejen Kommune er formålet med demensindsatsen desuden;

Pårørendegrupper og demenscafé (§ 82A)

- I pårørendegrupper har ægtefælle/samlever eller voksne børn mulighed for at hente hjælp og støtte gennem samtaler og samvær med andre i samme situation. I et tilstødende lokale vil frivillige hjælpere i nogle tilfælde afholde demenscafé, som giver den demensramte mulighed for socialt samvær.

Sved på panden (§ 82 a)

- Sved på panden er et motionstilbud til borgere med lettere hukommelsesproblemer. Formålet er at få pulsen op og få sved på panden og et smil på læben, med henblik på at stimulere hjerne og krop. Træningen varetages af fysioterapeuter og der trænes efter evidensbaseret metode 2 gange ugentligt af 1 times varighed.

Klubtilbud for yngre demensramte (§ 82 a)

- Klubtilbud er for yngre/friskere demensramte borgere, som har brug for let støtte for at kunne være i et fysisk aktivt og udadrettet gruppeaktivitetstilbud.

Demensmøderække (§ 82 a)

- Formålet er at afholde møderække én gang om året, bestående af enten et eller flere møder af ca. et par timers varighed, hvor der inviteres oplægsholdere til at fortælle om forskellige aspekter i forhold til demens og det at have en fremadskridende sygdom. Møderækken er et tilbud om formidling af viden til alle interesserede i Vejen Kommune.

Aflastning af pårørende (§ 84)

- Formålet er at tilbyde aflastning til pårørende. Der findes forskellige former for aflastningsophold i Vejen Kommune. Aflastningsophold, ferieophold og aften- og natophold samt aflastning i eget hjem.

Demensdaghjem (§ 84)

- Formålet er at tilbyde demensramte borgere en mulighed for at komme til et aktivitetstilbud fra 1 – 5 dage om ugen i dagtimerne. Dette er samtidig en aflastning for de pårørende.

Målgruppen

Målgruppen for demenskonsulenterne efter serviceloven vil være demensramte borgere og deres pårørende, som søger viden, støtte og hjælp i forhold til sygdommen og dens udvikling.

Målgruppen er desuden borgere og samarbejdspartnere fra lokalsamfundet som ønsker viden om demens.

Indhold

Besøg i hjemmet – støtte og vejledning varetages af demenskonsulenter med en sundhedsfaglig baggrund og en videreuddannelse på demensområdet (sygeplejersker, ergoterapeuter, fysioterapeuter og SSA)

Et besøg består typisk af;

- Med baggrund i en henvendelse fra borger, pårørende, egen læge, udredningsenhed m.v. tages der kontakt til hjemmet for at tilbyde et besøg (der kan være tale om førstegangsbesøg eller et opfølgingsbesøg).
- At der på besøget er en samtale med borgere og pårørende omkring den aktuelle situation og hvad der fylder hos den demensramte eller pårørende og afdækning af om der er behov for andre tilbud, støtte eller hjælp i hjemmet.
- At der er en samtale omkring, hvad der findes i kommunen af tilbud der kan afhjælpe den aktuelle situation.

Efterfølgende vil demenskonsulenten tage ønsker om tilbud eller andet med tilbage og arbejde videre med det. Alt foregår i et tæt samarbejde med de demensramte og deres pårørende samt samarbejdspartnere i andre afdelinger.

Indsatsen foregår fortrinsvis på hverdage i dagtimerne.

Pårørendegrupper og demenscafé varetages af demenskonsulenter med en sundhedsfaglig baggrund og i nogle tilfælde i samarbejde med frivillige.

Pårørendegrupper og demenscaféer kan se forskellige ud forskellige steder i kommunen, da de er etableret ud fra et aktuelt behov og de udvikler sig i et tæt samarbejde med brugerne af grupperne.

Dog er der noget som er gældende for alle grupper;

- At en pårørendegruppe støttes af en demenskonsulent som tovholder
- At der er mulighed for at få ny viden på demensområdet
- At der er mulighed for at søge hjælp med noget der er svært
- At der er mulighed for at tale med andre pårørende i samme situation
- At man mødes med faste intervaller i gruppen hen over året

Indsatsen foregår fortrinsvis på hverdage i dagtimerne.

Sved på panden

Varetages af 2 fysioterapeuter og i enkelte tilfælde hjælper demenskonsulenter til

Indsatsen består typisk af;

- At der er en indledende test – både fysisk og kognitivt
- At man deltager i Sved På Panden motionshold 2 gange ugentligt af 1 time. Man deltager i 12 uger
- At der kan være op til 8 deltagere på et hold
- At hver træning afsluttes med socialt samvær
- At der efter 12 uger afsluttes med en test – både fysisk og kognitivt
- At der ved afslutning afsøges, hvis borgeren ønsker det, en anden mulighed for at fastholde det opnåede funktionsniveau
- At der er mulighed for at deltage i tilbuddet af flere omgange. Så længe borgerne profiterer af tilbuddet

Indsatsen foregår fortrinsvis i eftermiddagstimerne.

Klub tilbud for yngre demensramte

Varetages af demenskonsulent samt plejemedarbejder fra hhv. område Brørup og Rødding

Indsatsen består typisk af;

- At man bliver visiteret til klubben af demenskonsulenterne
- At man deltager i klub 1 gang om ugen i 3 timer
- At der er plads til 8 deltagere pr. klub
- At klubdeltagerne selv er med til at bestemme, hvad de har lyst til at lave – gåture – udflugter – kreativt m.v.
- At man, når klubtilbuddet ikke længere er det rette tilbud, hvis man ønsker det, bliver hjulpet videre i andet relevant tilbud f.eks. demensdaghjem

Indsatsen foregår fortrinsvis på hverdage i dagtimerne.

Demensmøderække

Planlægges og varetages af demenskonsulenter og eksterne konsulenter inviteres til at deltage med oplæg - fx læger, psykologer, jurister eller lignende med særlig viden om demensområdet.

Indsatsen består typisk af;

- At demenskonsulenterne planlægger og inviterer oplægsholdere m.v.
- At demenskonsulenterne laver flyers, plakater, opslag, sætter på Facebook eller lign. for at promovere den kommende møderække
- Demenskonsulenterne er mødeledere og er alle til stede ved møderækken for at være tilgængelige for deltagerne, hvis de skulle have spørgsmål om demensindsatsen i Vejen Kommune

Indsatsen foregår fortrinsvis på hverdage i de sene eftermiddagstimer eller om aftenen.

Aflastning af pårørende / Demensdaghjem

Demenskonsulenterne kan, i samarbejde med visitationen, reservere og planlægge ophold på aflastningspladser og ferieboliger til demensramte borgere samt aflastning i eget hjem. Desuden kan demenskonsulenterne igangsætte demensdaghjem til de borgere og pårørende, som kan profitere af denne indsats.

Indsatsen består typisk af;

- At demenskonsulenterne oplever i kontakten med borgere og pårørende eller bliver kontaktet af borgere, pårørende eller samarbejdspartnere med et behov for aflastning, demensdaghjem m.v.
- At demenskonsulenterne drøfter med borgere og pårørende, hvad der er af muligheder og hvilken løsning, der er den bedste i den aktuelle situation
- At demenskonsulenterne arbejder videre med og igangsætter mulige løsninger efter aftale med borgere og pårørende
- At demenskonsulenterne løbende er i kontakt med borgere, pårørende og samarbejdspartnere for at sikre at tilbuddet forsat er det rette

Henvisning og visitation

Henvisningerne til demenskonsulenterne kan komme mange steder fra. Det kan både være fra borgere, pårørende, læger, udredningsenhed og samarbejdspartnere i kommunen.

Klageadgang

Hvis klagen vedrører personalet eller den udførte opgave, kan borgeren kontakte lederen af Aktivitets- og rehabiliteringsafdelingen eller lederen af Myndighed Ældre. Hvis klagen vedrører den sundhedsfaglige

indsats eller tilsidesættelse af borgerens patientrettigheder, er der formel klageadgang til Styrelsen for Patientklager.

Dokumentation og tavshedspligt

Demenskonsulenterne har pligt til at dokumentere i Nexus og registrere borgerens forløb. Oplysningerne bliver gemt elektronisk for at sikre dokumentation for planlagte og udførte forløb. Ifølge persondataloven har borgeren ret til at få indsigt i de registrerede oplysninger.

Demenskonsulenterne har som alle andre sundhedsfaglige personer tavshedspligt, og de må ikke videregive fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem forløbet, uden at der er indhentet samtykke fra borgeren.

Borgerens hjem som demenskonsulentens arbejdsplads

Når borgeren modtager besøg af demenskonsulenten i eget hjem, så bliver hjemmet samtidigt konsulentens arbejdsplads, derfor stilles visse krav. Borgeren og de pårørende må ikke ryge i hjemmet, mens konsulenten arbejder i hjemmet, og der skal luftes ud, inden arbejdet påbegyndes. Husdyr skal være lukket inde i et rum, hvor konsulenten ikke kommer under sit besøg.

Forventninger til borgeren

- Borgeren skal være interesseret i et besøg fra demenskonsulenten.
- Borger og pårørende skal medvirke aktivt under besøget og være medvirkende til at finde de rette tilbud til den demensramte borger.